

Procedure groepsindeling

Op het einde van het schooljaar 2015-2016 is er enige commotie geweest over de gevolgde procedure m.b.t. het komen tot de groepsindelingen.

In goed overleg tussen MR en directie is besloten e.e.a. vast te gaan leggen in een vaste procedure, zodat voor iedereen (school, ouders, MR) duidelijk is hoe e.e.a. tot stand komt en op welke momenten dat gebeurt.

Waar hebben we het eigenlijk over?

Bij het treffen van voorbereidingen voor het nieuwe schooljaar maakt de school enkele belangrijke keuzes m.b.t. de inrichting van de organisatie. Deze keuzes worden vastgelegd in het jaarlijkse formatieplan.

Op basis van de toegekende formatie en een aantal inhoudelijke keuzes bepaalt de school de inzet van de formatie. Hierbij wordt vastgelegd hoeveel groepen er geformeerd zullen worden.

De volgende stap zal zijn te bepalen welke groepen dit zullen zijn (bv. 1x groep 4, 1x groep 4/5, enz.).

De school zal hierbij ook bepalen welke leerkracht welke taak zal gaan vervullen in het nieuwe schooljaar (lees: welke leerkracht zal welke groep krijgen). Ook dit wordt vastgelegd in het formatieplan.

Daarnaast zal de school moeten bepalen welke leerlingen in welke groep geplaatst zullen worden. Dit noemen we de groepsindeling én dat is waar dit protocol over in voorziet.

Uitgangspunt bij het protocol groepsindeling is openheid. De school zal bij het proces van komen tot een groepsindeling inhoudelijke keuzes moeten maken. Deze zullen we zowel intern als extern (naar ouders) moeten kunnen uitleggen. Hierbij kan het niet zo zijn dat we cruciale informatie over individuele leerlingen gebruiken, zonder dat deze met de betreffende ouders gedeeld is. Hierbij kan gedacht worden aan het volgende: School is van mening dat lln A NIET bij lln B geplaatst zou moeten worden, omdat (bv.) lln A hierdoor niet tot leren zal komen. In dit geval zal deze informatie voorafgaande aan de groepsindeling al gedeeld moeten zijn met de ouders van lln A.

We kunnen 2 fases in het proces van groepsindelen onderscheiden, nl. de fase van informatie verzamelen en de fase van formeren.

De fase van informatie verzamelen start feitelijk met de overdracht van een groep aan de nieuwe leerkracht (aan het begin van het schooljaar) en duurt tot aan het moment van formeren (op het einde van het schooljaar).

De fase van formeren is een korte periode op het einde van het schooljaar, waarin de nieuwe groepen geformeerd worden.

Wat gebeurt er in de fase van informatie verzamelen?

De leerkracht:

- krijgt informatie van de vorige leerkrachten
- heeft gesprekken met kinderen
- observeert de kinderen, zowel in de klas als buiten de klas, zowel in gedwongen als in vrije situaties
- heeft gesprekken met ouders, zowel tijdens reguliere oudergesprekken als op andere momenten
- neemt toetsen af en analyseert deze
- maakt evt. gebruik van instrumenten die groepsdynamica in beeld kunnen brengen (bv. sociogram)

Welke informatie wordt er zoal verzameld?

In principe kan "alles" van belang zijn, maar denk hierbij bv. aan wat kinderen leuk vinden om te doen (of juist niet), met wie ze graag werken of spelen (en waarom), welk soort hulp ze fijn vinden, of ze graag een rustige plek hebben of dat ze beter gedijen in een "levendiger" omgeving, enz.

We zullen kinderen niet vragen bij wie ze graag in de klas zouden willen zitten en bij wie niet. Dit zou verwachtingen kunnen oproepen, die mogelijk niet waargemaakt kunnen worden.

Hoe ziet de fase van formeren er uit?

Voor sommige groepen hoeft het proces van formeren niet doorlopen te worden, omdat er geen keuzes gemaakt hoeven te worden. Dit is het geval als er slechts 1 groep geformeerd zal worden van een bepaald "jaar".

In alle andere gevallen zal het proces wel doorlopen worden. We kiezen er dus voor om groepen niet automatisch als groep bij elkaar te laten, maar elke keer weer opnieuw te bekijken naar wat volgens school de optimale indeling is. Belangrijkste argumenten hiervoor zijn dat éénerzijds wijzigingen in de groep (instromers en uitstromers) de groepsdynamica altijd aantasten en anderzijds onderlinge verhoudingen ook altijd aan wijzigingen onderhevig zijn.

De leerkrachten die de leerlingen (van een bepaalde leeftijdsgroep) in de groep hebben maken in overleg met de intern begeleider een concept-groepsindeling. De directeur kan hier als critical friend bij aansluiten.

Deze indeling gebeurt op basis van een aantal aandachtspunten. Nadat alle groepen in concept samengesteld zijn zal de directeur de groepsindeling beoordelen op basis van de afgesproken aandachtspunten, daar waar nodig aanpassingsvoorstellen doen en daarna vaststellen.

Welke aandachtspunten spelen hierbij in elk geval een rol?

- Een zo gelijk mogelijke verdeling van aantallen leerlingen; in geval van combinatiegroepen zullen de homogene groepen iets groter zijn
- Een zo evenredig mogelijke verdeling van jongens en meisjes
- Een zo evenredig mogelijke verdeling van zorgproblematiek (zowel pedagogisch als didactisch)
Hierbij hebben we het zowel over sociaal-emotioneel welbevinden als over zelfstandigheid, concentratie, werkhouding en motivatie.
- Een werkbaar verdeling van aantal leerniveaus
- De onderlinge verhoudingen tussen kinderen
- Persoonlijke afwegingen (in het belang van individuele leerlingen), die we i.v.m. privacy niet openbaar kunnen maken

Indien er extra aandachtspunten zullen zijn worden deze vroegtijdig kenbaar gemaakt.

Hoe verloopt de communicatie?

Om het hele proces van groepsindelen af te ronden is het zaak hierover tijdig, juist en volledig naar ouders te communiceren.

Tijdig betekent in dit geval dat uiterlijk 4 weken voor de laatste schooldag de groepsindeling wordt bekend gemaakt.

Juist en volledig betekent in dit geval dat de volledige groepsindeling via ISY wordt beschikbaar gesteld aan alle ouders. Als er sprake is van evt. onzekerheden, waardoor er mogelijk nog wijzigingen kunnen optreden zal dit ook aangegeven worden. Indien mogelijk zal aangegeven worden wanneer e.e.a. wel definitief gemaakt kan worden. Indien dit het geval is zal de groepsindeling nogmaals volledig worden gepubliceerd op ISY.

Ouders kunnen, indien daar behoefte aan is, nadere uitleg over de plaatsing van hun kind vragen aan de groepsleerkracht.

Wanneer vinden welke stappen plaats?

- Publiceren inzet formatie: zsm na instemming in MR
- Publiceren groepsindeling: uiterlijk 4 weken voor laatste schooldag
- Wenmiddag: laatste schoolweek dinsdagmiddag

Overigens: Daar waar deze procedure niet in voorziet zal de directeur van de school een besluit nemen. Over het genomen besluit en de onderliggende argumenten zal de directeur naar evt. betrokkenen communiceren.

Piet Coenen

November 2016